

KOMÁROM és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik vasárnap reggel.		HIRDETÉSEKET		Szerkesztőség:
Előfizetési ár:		jutányosan számítva a kiadóhivatal vesz fel.		== Pandató-utca 27. szám. ==
Helyben: Vidéken:		Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szóig 50 fillér. —		Kiadóhivatal:
Egész évre . . . 4 korona	Egész évre 5 K 30 fill.	Minden további szó 4 fillérrel több. — Nyitlertéri közle-		„Pannonia“ könyvkereskedés
Fél évre . . . 2 „	Fél évre . . . 2 „ 60 „	mények jutányos díjazás mellett közölhetnek.		Baross-utca 6. szám.
Negyed évre . . . 1 „	Negyed évre 1 „ 30 „			— Kéziratokat nem adunk vissza. —
Egyes szám ára 12 fillér.				

III. évfolyam

1906. november hó 11.

45-ik szám.

A képmutatók.

Siránkozó ábrázattal, alázatos szemfogatásokkal és sunyi hizelgéssel leskelődnek az igazság templomából kivert kufárok a gondolkodó és önzetlenül munkálkodó, a nemzeti törekvések diadaláért, a közélet tisztaságáért s a közügyek javításáért küzdők tábora körül; majd szemérmetlen cinizmussal, hazug fenhéjazással s a legcsekélyebb szegényérzet nélkül tolakodnak vissza abba a társadalomba, amely kilökte magából s amelyik utálattal és megvetéssel fordul el tőlük.

Oh, de a megvetés, az utálat nem fészélyezi őket. A szemétdom férgi előbujnak, hogy a közélet zöldelő vetésein újra élőködjenek. Az abrakos tarisznya hős lovagjai, akik évtizedeken keresztül a korrupció melegágyában bőségesen tenyésztették a visszaéléseknek minden fajtáját, az önző és haszonleső alakoknak különböző, de egy czélra törekvő apró csemetéit, akik sáros csizmával gázoltak keresztül a független polgárság minden törekvésén, még mindig fészkelődnek; alattomos kép-

mutatással, elpalástolt gonosz indulattal furakodnak be a társadalomba, a közügyek lelkes munkásainak körébe, hogy megbénítsák működésüket, meggyanúsítsák jó szándékaikat s feltámaszthassák azt a gyalázatos rendszert, amely hamis jelszavakkal ámitotta a világot.

Nézzünk csak körül, mit látunk? A nagy-nemzeti küzdelem ellenségei, a pöffeszkedő szájhősök ördögi pofával ott vigyorognak a szintéren, ravaszul simulnak az egészséges közélet megteremtésén fáradozó lelkes férfiakhoz.

A megdőlt rendszer rothadó tetemén élőködő férgek mozgolódása még mindig tart, a törzstönkök szelleme kísért a sírok felett s mint a mocsár lidércfénye lobbanik fel. A régi rendszer bálványimádói pedig siránkozó hangon keseregnek a temetőben a „régí Komárom“ sirja felett, amelyben még nagyon jól értékesíthették magukat az emberek, amelyben a dobzódó szabadelvűség a közkereseri társaság javára dolgozó munkás kezekbe csengő aranyakat, susztorgó bankókat tudott csusztatni; s az emberek elvét és meggyőződést aprópénzzel, kitünteté-

sekkel s holmi hasznos dolgokkal tudta becsereálni és busás osztalékban részesítette azokat, akik a közügyekből nem csináltak nagyobb lelkiismereti kérdéseket.

Megszólal a „Mumia“ is, hangzik a jajveszélés a régi rendszer sirja felett. Siratja azt a Komáromot, „ahol a munkás kéz volt az uralkodó plánéta.“ Az idealizmus hős lantosa pengeti hurjait a „kedves“ halott fellett.

Olyan jelenségek ezek, amelyeknek tünetei óvatosságra intenek bennünket. Abból a sírból ugyan nincs feltámadás, amelyben a régi rendszer rothadó teteme enyészik, de mégsem szabad közönyösen néznünk, hogy azt a sirt felássák, mert megmérgezhetheti az egészséges életet, az abból kiáradó dohos levegő.

Hisz a letört alakok, még most is azt merik állitan, hogy a régi Komáromnak, mikor ők voltak a forumon — a „munkás kéz volt az uralkodó plánétája“. Hát nem szemérmetlen hazugság ez azoknak a szájából, a kiknek az abrakostarisznya volt az uralkodó plánétájuk s az ayagiasság

„KOMÁROM és VIDÉKE“ TÁRCZÁJA

KÓRÓS GYEREKEI.

Irtá: Vértessy Gyula.

— A „Komárom és Vidéke“ eredeti tárczája. —

Hajdanában, mikor még a szőlőhegyeken ott a Mátra lankás dűlőiben illatoztak a viasz-sárga gohérok és muskotályok, a lilaszin izabellák, meg a fekete kadarkák, akkor még az öreg Kórós bátya is igazi csősz volt. Jó konvenciót kapott, mert az Istenáldott hegyek úgy öntötték a fenséges nedűt; hozzá úgy suttymban lesipuskás is volt és jó sok nyulat meg foglyot ellőtt a vadász urak elől és ebből is pénzelt valamicskét, szüretkor pedig mindenünnen kijárt neki egy kis ajándék, azonfelül, hogy úgy élhetet, mint valami kiskirály, nap-nap után duslakodván a legfinomabb báránytokányokban, tésztás kásákban és turos csuszákban, nemkülönbén a legjobb borokban. Jó szókás lévén, hogy mikor ujat szednek, régít kell inni.

Szóval a vén kiszolgált káplárnak olyan jó dolga volt, aminő saját beismerése szerint még akkor se volt, amikor a királyt szolgálta.

Hanem egyszerre csak vége szakadt az ő jó módjának is. Akkor mikor jó formán koldusbotra jutatta ami egész vidékünket az a nyomorult féreg, mely elől nem volt menekvés. Hiába harezoltunk ellene, ő volt a győztes; alig egy-két év alatt dudva verte fel a régi szőlők helyét. A filoxéra lett az ur végesvéig a Mátra alján.

— Nem csak a hegyeket ölte meg, tekintetes uram, ez a féreg; de az embereket is. Az öreg tekintetes urat is ez vitte a sirba. Nem is csoda! Urak voltunk, oszt' egyszerre csak koldusok lettünk. Hej, nem is érdemes már ilyen világban élni, amelyikben szőlő se terem!

Nagyon el volt akkoriban keseredve a vén paraszt. Emlékszem, hogy egyszer elkísért a volt szőlőhegyekre, ahol azóta kukorica termett; de jobbára gaz és dudva s tele jött a szemé könnyel a pusztulás láttára s mig az ingujával törülgette a szemét, azt mormogta magában:

— Rossz vagy én Istenem, rossz vagy! Hogy tehetted ezt! Minek legyen az ember jó, minek legyen becsületes, ha te ilyen rossz vagy azokhoz, akik sohasem bántottak!

Akkoriban nem sok ügyet vettem az

öreg beszédére, csak most jutott az eszembe, most hogy a napokban három esztendei távollét után újra hazakerültem a pátriámba és láttam újra az öreg Kóróst, akiből azóta másféle csősz lett, mint aminő volt annak előtte. Csak most jutott az eszembe az a szó, mely akkor csuszott ki a száján, amikor perbe szállt a teremttövel:

— Minek legyen az ember jó, ha még az égiek se jók?

Csodálatos változáson ment át az öreg! Ugy neki volt ruházkodva, hogy alig ismertem rá. Vászon ing helyett kék mándli volt rajta, nagy pitykéekkel és a régi bocskor helyett csizma; mintha csak nem is afféle zsellérsorban levő ember lenne, hanem legalább is fertálytelkes gazda.

Nem is igen kellett kérdezősködni a felől, hogy változott ilyen jóra a sorsa, hamarosan előállt vele!

— A szőlőket mikor kirágta a féreg, akkor azt hittem, hogy az én életem gyökerét is elragta. Koldusabbnak éreztem magam a koldusnál. Ebben az állapotban ért utol a szerencse. Mintha csak a megváltóm lett az a kis kölyök, akit a leányom hozott haza a városból. Hej, pedig pedig első haragomban kis

gyönyöreinek eszményképe lebegett előttük! Ám a képmutatók nem szégyenlik magukat, és azt hiszik, hogy mindenki megfedkezett az ő dicstelen munkájukról, vagy azt gondolják, hogy nem látja a közönség az ő alattomos szándékaikat! A súlyedő hajóról elmenekültek a patkányok, a romboló vihar elcsendesült, hát most már a közélet csendes vizeit szelő hajó után vetették magukat. Vigyázzunk, hogy fel ne kapaszkodjanak rá! Kegyelemnek, elnézésnek és megbocsátásnak nincs helye azok számára, akik a nemzeti küzdelemmel szembe szálltak, vagy félre álltak, s akik a város független polgárságának törekvéseit mindenkor lekicsinyelték és kigunyolták.

Önkénytelenül is eszünkbe jutnak ilyenkor a tóthbenők üzelmei, a fogyasztási adóhivatalnál elkövetett visszaélések, hamisítások, a könnyelmű gazdálkodás esetei, amelyre ma sem derült világosság. Mindezekről azonban hallgattak a jó urak s az Arkangyal trombitája se ébreszti fel őket. Pedig a számadás órája ütni fog.

Annál is inkább szüksége van most polgárságunknak az ovatosságra és éberségre, mert olyan tüneteket látunk, amelyek ravasz képmutatással akarnak megteveszteni bennünket; akik a nemzeti törekvések ádáz ellenségeit, mint a bálványimádók az aranyborjút, úgy táncolták körül s a törvénytíprásnak pribrékjeivé szegődtek, most a nemzeti eszmék lelkes vezéreikhez döngölődnek, hogy az elveszett hatalmat a mellyel oly soká visszaéltek újra karmaik közé kerithessék.

Ragadjon meg tehát minden alkalmat a város polgársága arra, hogy a közéletünket a képmutatóktól megtisztítsa s a maga akarata jusson diadalra.

Néhány szó a „Komáromi faiparosok szövetkezetéről“

Lapunk múlt számában a „Helyi iparfejlesztésről“ írott cikk hatása alatt önkénytelenül is az a kérdés tolt ajkunkra, mi is van a „Komáromi faiparosok szövetkezetéről“ — ezzel a módfelett életre való — de a gyalázatos vezetés alatt a felszámolásig jutott iparteleppel?

Köztudomásu dolog, hogy a szövetkezet által készített iparcikkek annyira keresettek voltak, hogy a megrendeléseknek egyáltalán nem volt képes eleget tenni, oly tömegben érkeztek.

A szövetkezetet azon szerencse is érte, a miben magyar ipartelepnek ritkán van része, hogy külföldre is dolgozott. Egyik legelőkelőbb bécsi butorkereskedő a gyár állandó megrendelője volt s beavatottak állítják, hogy a cég hajlandó lett volna a szövetkezet butorgyárának egész évi termelését átvenni.

Mi az oka mégis, hogy a szövetkezet ily conjunkturák mellett sem tudott boldogulni?

A beavatottak az ipartelep tönkretételét egyenesen a gyalázatos, — kritikán aluli vezetésnek tulajdonítják.

A komáromi szövetkezet tudvalevőleg a Központi Hitelszövetkezet égése alatt keletkezett.

A központ felügyeleti jogát annyira igénybe vette, hogy — a mit majdnem lehetetlen elhinni, — egyes esetekben a komáromi szövetkezetet egyenesen eltiltotta attól hogy egyes árlejtéseken, hol pedig szépen kereshetett volna — részt vegyen. Mint a beavatottak mondják, — e beavatkozási jogával más árlejtések érdekében élt.

A szövetkezet könyvvezetése oly botrányos volt, hogy napirenden voltak a szövetkezet ellen az abból eredő perek, mert elfeledték valamely tartozás lejáratí idejét nyilvántartani.

Már e lapok is közölték hónapokkal ezelőtt, hogy a szövetkezet igazgatója a telep gépeit a maga számára időnként egyszerűen kisajátította s használati díj czimén oly csekély összeget fizetett, hogy az nemcsak a munkabérek, hanem még a fűtő anyag árát sem fedezte s-e czimén a szövetkezetet sok ezrekkel megkárosította.

Kíváncsiak vagyunk megindítatott-e a per az igazgató ellen?

A mikről pedig a legujabban értesültünk, egyenesen botrányos dolgok.

A felügyeleti jogánál fogva mindenbe beleavatkozó központ a helyett, hogy a szövetkezet vezetésében gyökeredző bajok orvoslása révén, ezen már-már országos hírnévre emelkedett ipartelep megmentette volna, egyszerűen elrendelte a felszámolást akkor, mikor a szövetkezet alaptökeje — igaz, hogy épületek, gépek, anyagok és iparcikkekben de még csonkítatlan megvolt.

Felszámolókul két szövetkezeti tag s a központ képviselőjében a komárom vármegyei Gazdasági Egyesületnél alkalmazásban levő szövetkezeti kiküldött rendeltettek ki.

A kiküldött felszámoló urak azonban, a kik a kereskedelmi törvény 113. §-a szerint: a folyó ügyleteket befejezni, a felosztott társaság kötelezettségeit teljesíteni, különlevő követeléseit behajtani és a társasági vagyont készpénzzé tenni tartoznak, — a helyett, hogy a társaság ügyleteit igyekezzenek végleg lebonyolítani s a felszámolás eredményéről a közgyűlésnek jelentést tenni, — a felszámolás jogtörő természetével és tartalmával homlok egyenest ellenkezőleg a szövetkezeti tagok híre s tudta nélkül bérbeadják 5 (öt) évre a szövetkezet telepét annak a volt igazgató urnak, a ki ellen a szövetkezet megkárosítása miatt sok ezer korona erejéig kártérítési pert kellene indítaniok.

Bérbeadják pedig évi potom 3000 K haszonbérért;

hijja, hogy meg nem fojtottam mind a kettőt! Kár lett volna! A gyerek szerencsét hozott nekem! Mert a porontyval együtt dajkaságba kaptunk egy másikat is. Valami gazdag asszonyságé lehetett. Tetszik tudni, olyan gyerek, akiről nem volt szabad sokat beszélni. Mert a nagyuri kisasszonyok, meg asszonyok is sokat botlanak ám. Talán még többet, mint a mifélénk! A kis gyerekért sokat fizettek. Mindnyájan megélhettünk belőle. Mikor azután két esztendő lett, elvitték. De a leányom kapott ám más gyerekeket is. Nem mind volt ilyen drága gyerek. Cselédányok, meg varrókisasszonyok is kerültek bajba és a leányom, Isten tudja hogy, hogy nem, de mindjárt kiszimatolta a bajukat. Annyi gyerektünk lett egyszerre, mint a raj! Volt olyan is, akit az anyja kéthetes korában elválasztott

és hozzánk adott. Ugy táplálta a leányom czuczulival. Mégis felpenderedett az istenadta!

— És nem halnak a gyerekek?

— Hát kirül az isten elvégezte, az bizony elpatkol, de annak nem oka senkisé.

Beszélgetés közben a házához értünk. Behívott:

— Instálom, tessék beljebb kerülni, hogy mutatom elő a gyerekeimet.

Mint eső után a békák, úgy nyüzsögtek mindenfelé a kis jószágok. Voltak vagy tizen! Valamennyi egyformán piszkos és egyformán sápadt. Mintha csak apró halottakat láttam volna.

Végtelen szomorú kép volt! Egy csomó halálra való élet! Egy halom bimbó, amely sose fog nyilni!

— Betegtek ezek a gyerekek Kórós?

— Ezek, instálom úgy esznek, mint a kis malaczkok! Egy-egy karéj kenyeret majszol el mind egyikük minden evéskor.

— Hát ezeknek kenyeret adnak?

— Tejbe eláztatva! Pusztá tejen már tul vannak. Mind elmúlt egy esztendő.

— El ám, — vágott közbe az öreg leánya, aki ezalatt bejött a szobába. A nagy, tagbaszakadt leány sovány, korán elhervadt arcáról csupa gonosz indulat ritt le. Apró, villogó szemei mintha vércsekarmok lettek volna, úgy tapadtak rá a földön fetregő kis gyerekek arcaira.

Csöndesség lett egyszerre. Mert az imént még nyöszörögtek és pityeregtek a kis szerencsétlenek, de amint az az asszony bejött és reájuk nézett, rögtön elhallgattak. Bizonyára sok verésben volt részük.

Uraknak!

legelegánsabb öltönyöket,

felöltöket télikabátokat készít

kedvező fizetési feltételek mellett

Wolhberg József

férfiszabó,

Komárom,

Bárá Eötvös József-utca 13 sz.

Hiszen egy 6 lóerejű cséplőgép a két hónapi cséplési időszak alatt többet keres 3000 koronánál.

Mindezen dolgok ha nem iparosaink s polgártársaink pénzéről és vagyonáról volna szó — oly nagyszerűen nevelésesek volnának, hogy a világhíres Panama eltörpülne mellettük.

Ugy tudjuk a szövetkezeti tagok az üzletrészek értékének ötszörös értéke erejéig vannak az alapszabályok szerint kötelezve. Azt is tudjuk, hogy az egyes tagok már leszámoltak azzal, hogy a szövetkezetbe már eddig befizetett pénzeiket elveszítették. De mit szólnak ahhoz, ha majd egyszer a központ igen tisztelt kiküldötje, — a ki mint halljuk — felszámoló társait a szó-szoros értelmében kutyába se veszi, — kedves meglepetéssel szolgál nekik, hogy méltóztassanak uraim a már eddig elveszített pénzeiknek még négyszeres összegét befizetni.

Fizetni pedig kell, mert az alapszabályok kötelezik s erre perrel is kényszeríthetők.

Figyelmébe ajánljuk tehát a szövetkezet tagjainak a fent elmondottakat és saját érdekében felhívjuk, igyekezzenek, míg nem késő — esetleg a bíróság útján is a felszámoló körmére koppantani s a mennyire lehet a szövetkezettől mielőbb megszabadulni.

Végül jelezzük, hogy a szövetkezetnek más alapon való újjászervezése s az ipartelep helyreállítására iránt nagyon illetékes helyen gondolkoznak, melynek eredményét annak dején közölni fogjuk.

Cató.

Győri vendéglősök Komáromban.

Hagyományos magyar vendégszeretettel látta a Komáromi Vendéglősök, Korcsmárosok és Kávésok Ipartársulatának szikviz előállító szövetkezete ünnepélyes felavatásával kapcsolatban a Győri Vendéglősök szikviz

előállító szövetkezet igazgatóságának és a Győri Vendéglősök ipartársulata elnökének tiszteletére e hó 6-án rendezett ünnepélyre körébe érkezett győri vendéglősöket és a többi meghívott vendégeit. A Komáromi Vendéglősök szikviz előállító szövetkezete ezuttal elismerésének óhajtott kifejezést adni azon hasznos szolgálatokért és becses utmutatásokért, amelylyel az itteni szövetkezet megalakítása körül a győri vendéglősök ellátták, viszonzni kívánta továbbá azon szíves vendéglátást, a melyben a győri vendéglősök elnöke és az ottani szikvizelőállító szövetkezet elnöke s igazgatósága több ízben a komáromi vendéglősök szövetkezetének kiküldötjeit részesítették; bizonyítékát nyújtotta annak, hogy a kölcsönös jó viszony megszlárdításán fáradozik s az együtvé tartózkodás érzetét hűen ápolja. A rokonszenv éltető melegével és őszinte barátsággal fogadták a komáromi vendéglősök győri vendéglőstársajkait és vendégeiket.

A győri vendéglősök kedden délután a 3 órai vonattal érkeztek Komáromba. A vasut állomásnál Prantner Lipót, a vendéglősök szikviz szövetkezetének elnöke, Maitz Rezső a vendéglősök ipartársulatának elnöke és az igazgatóság s rendező bizottság tagjai fogadták. Győrből Erhardt Antal, a győri vendéglősök ipartársulatának elnöke, Wölfel Pál a győri vendéglősök szikvizelőállító szövetkezetének elnöke, Vizkelety Sándor titkár, Kuster Géza pénztárnok, Hannich József, Németh József, Gaál János, Németh Ferencz, Pernitz Lajos, Kranweher Elek, Vajda János, Büchler Lukács, Kerstinger Frigyes, Hatzinger Mihály, Tüske Sándor. László József, Sokoray Sándor, Budapestről F. Kiss Lajos a Magyar Vendéglős és Kávésipar szerkesztője, Hoffmann Samu, a gróf Esterházy Ferencz pezsgőgyár képviselője, Sósoktról Kertész Zsigmond a Paula forrás igazgatója érkeztek meg. A vendégeket Prantner Lipót üdvözölte, a vasutól a vendégek Prantner Lipóthoz mentek, hol a szíves házi gazda fejedelmi oszonnával látta

el; itt Vizkelety Sándor győri titkár mondott köszönetet a vendéglátó házigazdának a szíves fogadtatásért, majd Berinkey Bálint titkár üdvözölte a vendégeket, mint a komáromi vendéglősök által létesített szövetkezet megalakításának részeseit és közreműködő munkatársait. Ozsonna után a vendégek a szikvizgyárt tekintették meg, a melynek berendezése mindnyájuk tetszését megnyerte s elismerésüket fejezték ki. A vendégek tiszteletére a gyárműködését is bemutatta, a költségnél azonban nem kis meglepetést szerzett a győrieknek, hogy a frisen előtöltött szikviz üvegek kitűnő pezsgőt adtak, tartalmuk ugyanis gróf Esterházy Ferencz pezsgőgyárából került ki. A vendégek nyomban ezer-ezer üveg megrendelést akartak tenni ebből a szikviz üvegekből. Látogatást tettek ezután Renglovits János központi kávéházában, innen Mansberger Józsefhez, Mészáros Pálhoz és Fritz Pál Aranyhordó vendéglőjébe mentek, mindenhol szíves vendégszeretetre találtak.

Este 8¹/₂ órakor Maitz Rezső Vigadó-jának emeleti nagy termében a győri vendégek tiszteletére rendezett lakomára igen szép társaság gyűlt egybe. A résztvevő hölgyek közt ott voltak Prantner Lipótné, Fritz Pálné, Horváth Béláné, Klacsán Jánosné, Horváth Józsefné, Fodor Jenőné, Czivány Imréné. A lakoma komáromi halászlével kezdődött. A gazdagod tiritett asztalon Maitz Rezső pinczéjének kitűnő bora, gr. Esterházy Ferencz pezsgője s a sósokuti „Paula“ forrás vize foglalt helyet. A felköszöntők sorát Prantner Lipót elnök nyitotta meg, aki Wölfel Pál győri szövetk. elnököt és igazgatóságot köszöntötte fel. Maitz Rezső Erhardt Antal győri ipartársulati elnökre és Wölfel Pálra emelt poharat s mondott köszönetet az ő támogatásukért. Lorber Gyula a lakomán résztvevő hölgyeket éltette, Vizkelety Sándor a komáromi elnökséget, Horváth Béla a győri hölgyeket éltette. Berinkey Bálint titkár F. Kiss Lajost az országos szövetség titkárát s a „Magyar Vendéglős és Kávésipar“ szer-

— Elmultak mind egy esztendősek — folytatta azután beszédét — ezek már vasat is megehetnek. A doktor ur is mondta, hogy már egy kis hust is kaphatnak, hogy erőre jöjjenek.

— Ugy, hát a doktor ur mégis felügyell!

— Felügyel? Mire kell itt felügyelni? — mondta kihívó kellemetlen nevetéssel az asszony, — itt vagyunk mi: én meg az apám. Elegek vagyunk mi is. Vigyázunk rájuk mi is. Nem is érdemes így vigyázni! Ha akarnánk és nem lennénk becsületes emberek, bizony többet is kereshetnénk, mint amennyit most kereshetünk. Mert ugy tesék elgondolni, hogy nem nagyon örülnek ám az efféle poronytyoknak sem az anyák, sem az apák. Mindenki szeretne szabadulni tőlük. De nálunk ez nem létezik! Mi becsületesen táp-

láljuk gondozzuk őket. Itt bizony nem hal éhen egy sem.

— Kapnak ezek, uram, mindent! A leányom ugy tömi őket, mintha his libák lennének vagy kis malaczkok. A király is meg nyalhatná a száját, olyan ételeket kapnak. És nem is tudom, mi a bajuk, hogy mégis ilyen nyavalyások! Rossz a fajtájuk, ez van benne! A legjobb kukoriczagancza se hizlalja meg őket; se a gölödény, se a málé. Még a tejes kenyeret eszik a legjobban. És csak nőnének legalább. De olyanok, mint a vakondok.

— Járnak őket látogatni?

— Némelyiknek eljön az anyja! De biz' azok a szegény népek nem érnek rá, hogy ide utazgassanak. Csak ugy írásban kérdezzetik, hogy van a gyerekünk, mikor a pénzt küldik.

— Hát férfiak nem jönnek ki néha?

— Az apák? Nem nagyon! Hej uram, ott Pesten még komiszabbak lehetnek az emberek, mint itt nálunk.

— Miről gondolja?

— Mert ha kivetődik egy-egy ur ide hozzám a gyerek ügyében, hát már előre félek. Valamennyi csak szid engem, mért nem teszem el már láb alól a gyereket. Istenem, a saját gyereket!

— Persze maga nem hallgat egyre sem?

— Hogy hallgatnék? Megesne a szívem, ha elpusztitanám valamelyiket.

— Meg azután be is csuknák.

— Be is csuknának! Ugy van, uram! Pedig hát higgye el tekintetes ur, hogy nem helyes ez a törvény. Minek kizozni ezeket a szegény férgeket, mikor ugy se lesz belőlük semmi: A ki a világra hozta őket, miért is nem pusztíthaja el? Csak nyomoruságukra

A
SÓSKUTI
(Vasmegeye)

PAULA

forrás a legolcsóbb természetes hazai ásványviz. **Páratlan borviz.**

Kristálytisza és utolsó cseppig élvezhető. Felséges és kitűnő üdítő ital ugy magában, mint cognaccal czitrom és gyümölcsnedv kivonattal. — Kapható minden jobb fűszer és ásványviz kereskedésben és a Vendéglősök szikviz szövetkezetében.

kesztőjét, mint a magyar vendéglősök érdekének lelkes szellemi munkását köszöntete fel, mad Hoffmann Samura, mint a gróf Esterházy Ferencz pezsgő gyárának képviselőjére emelt poharat, beszédében kiemelte a magyar ipar hódítását és fejlődését. Tulipán világot élünk, ugymond, hazafias szellem lengi át a magyar társadalom minden rétegét a honi ipar megteremtésének nagy közgazdasági horderejét átértékelték immár azok is, akik eddig külföldön költötték el a milliárdokat. Mágnessaink közül is többen elősegítik az ország gazdasági felvirágzását s nagyobb tőke befektetéssel gyárakat alapítanak, a mi által nemcsak a pénz kivándorlását akadályozzák meg, keresetforrásokat nyitnak a munkás kezeknek s a közjólétet mozdítják elő, mint gróf Esterházy Ferencz, a tatai pezsgőgyár megalapításával, a melynek gyártmánya vetekeedik a francia pezsgővel. Ennek az újabb honi gyárnak képviselőjében jelenlevő Hoffmann Samurát életi. F. Kiss Károly szellemes felköszöntőben Vizkelety Sándort élte, a ki munkásságával nemcsak Győrben de Komáromban is a fejlődés utait egyengeti. Kuster Géza szintén szép toasztot mondott s fokozta a társaság lelkesedését. Felköszöntőt mondtak ezután Hatzinger Mihály, Goldschmid Vilmos s többen. A győri és komáromi vendéglősök testvéries össze tartását pecsételte meg e látogatás. A társaság az éjféltől kezdve hangulatban maradt együtt, s mielőtt a győriek haza utaztak volna, meglátogatták mag Lörber Gyulát a Komárom Nagy Kávéház tulajdonosát, Molnár Zsigmondot, Kaszás Istvánt a társaság jó része pedig csaknem virradatig együtt maradt.

Megemlítjük itt, hogy Kugelmayer Henrik az Esterházy pezsgőgyár igazgatója táviratilag, Peredi Géza dr. pedig levélben mentek ki magukat.

hagyja őket életben. Ugy is elvesznek. Csak hogy lassan. Én mondom ezt, hogy nem helyes a törvény! Pedig hát éppenséggel abból élek, hogy a törvény nem engedi ezeket a szegényeket mindegyik elpusztítani. Azért dobják ide nekünk, hogy csináljunk velük, a mit akarunk. De mi fel akarjuk őket nevelni.

— Ganczával, máléval meg fekete kenyérral?

— Nem is tarthatjuk fáccánál, — nyelvelt a menyecske. Azzal tartjuk, a mivel tudjuk. Ha az Isten okosabb, mint az emberek, a kik a törvényt hozzák. Tudja, hogy ezekre itt semmi szükség sincs, elég nyomorult, szegény van már ugyanis, hát magához veszi őket; rendre mind. Az Isten jó!

A két kezét imára kulcsolta és bátran, szabadon nézett fel az ég felé, mintha a számadása teljesen rendben lenne azzal, aki ott fent lakozik . . .

H i r e k.

Előléptetés. A király Fáy István minis-teri segédfogalmazó Komárom vármegye főispáni titkár, társadalmunknak kedves és köz-
tisztületben álló előkelő tagját, állásában való meghagyása mellett minis-teri fogalmazóvá nevezte ki. Az előléptetés ugy vármegyénkben, mint városunkban jóleső örömet okozott, mert oly határozott gondolkozása férfiút ért, aki a legválságosabb időkben sem ingott meg. Őszinte szívből csatloljuk hát az üdvözlöttekhez a mi szerencsekívánatainkat is.

— **Rákóczi ünnepély.** A nagy fejedelem és bujdosó társai hamvainak hazahozatala az egész magyar nemzetet örömmel töltötte el. Ebben az örömben mint már megírtuk a Komáromi Iparos Ifjuság Önképző Egyesülete is részt vesz s szent lelkesedéssel ünnepet szentel vasárnap e hó 11-én Rákóczi fejedelem és bujdosó társai emlékeztetésnek. Gruber Lőrincz az egyesület titkára és az ünnepély rendezésének lelke, a hazafias érzés lángoló lelkesedésével fáradozott az ünnepély rendezésén, a mely a vármegye háza dísztermében hangversennyel egybekötve fog ma esti 5 órákor megtartatni. Ezen nagyobb szabású ünnepély méltán felkeltheti a vármegye és város hazafias közönségének érdeklődését. A gazdag műsor minde pontja nagy gondal van össze állítva s az ünnepély szereplői kiválóan emelik annak fényét. Szent kötelességet teljesít az ünnepély megtartásával az egyesület, szent kötelességet teljesítenek a szereplők és a résztvevők, a mikor kegyelettel áldoznak a nagy fejedelem és bujdosó társai emlékének s szíjtják a honfiai lelkesedés tüzeit. Hiszülünk is, hogy ott lesz városunk hazafias közönsége.

— **Új mérnök.** Wittman Arthur szigorló mérnök, városunk szülötte a budapesti József műegyetemen az utolsó szigorlatot a múlt héten jó sikerrel letette s mérnöki oklevelet nyert vasut, hid és vízépítésre. Gratulálunk az új mérnöknek.

Világhy Elek.

Szomorú Gyász érte a vármegye tisztviselő karát és a Világhy családot, egyik köztisztviselőben álló tagját Világhy Elek vármegyei aljegyzőt vasárnap este rövid, de kínos szenvedés után az élok sorából 32 éves korában, az élet teljében könyörtelenül elragadta a halál. A rendkívül barátságos és mindenki által szeretett tisztviselő váratlanul érte a halál s szinte tragikus esete város-
szerte nagy részvétet keltett. Szombaton déle-
ben még vidáman beszélgetett, ebéd után a kávéházban nem látszott rajta a betegség nyoma, a honnan 2 óra előtt hivatalába ment, a hol rövid idő múlva asztalánál ülve mozdulatlanul merev tekintettel találták, de hiába szólaltak hozzá. Ekkor rögtön három orvost hívtak hozzá, az orvosok azt hitték szívbaj érte s injekciót alkalmaztak, majd agybaj, később vesebaj gondoltak s nyomban haza vitték és gyógykezelés alá vették, de eszméletre hozni sem tudták. Vasárnap este 9 óra-
kor óriási kinszenedés után megszűnt élni. Halála híre villamszárnnyakon járta be a várost s mély részvétet keltett. A vármegye-
házán szomorúan hirdette a gyászlobogó a vármegye gyászát. A boncolás derítette ki, hogy régi agyhártya gyulladás okozta a de-
rék tisztviselő halálát. Temetése kedden d. u.
ment végbe a közönség óriási részvéte mel-

lett, a vármegye tisztviselői kara testületileg jelent meg azon. Halálát mélyen lesújtott özvegye szül. Záborszky Gizella, két kis gyermeke, atyja Világhy János, földbirtokos s kiterjedt rokonság gyászolja. A gyászolók fájdalmát enyhítse az igaz részvét, az elhunyt porai felett áldás és béke lengjen.

— **Színészet.** Dombay Mihály a jeles színész kisebb társulatával szerdán este kezdte meg városunkban a kath. legényegylet színház termében, minden ízében élvezetes és művészi színvonalon álló előadásait. Az előadások az őszi üres estéken közönségünknek valóban nemes szórakozást nyújtanak s méltán megérdemlik színpártoló közönségünk érdeklődését és pártfogását. Az első két estén ugyan kisebb számu közönség nézte végig az előadást, de bizunk benne, hogy Dombay igazán szép előadásait nagyobb számban látogatja. Az első estén a „Virág-fakadás“ és „Egy csésze tea“ egy felvonásos színművek kitűnő előadásban folytak le. Csütörtökön „Katonássan“ Andreaszky Jenő vígjátéka ment. Dombay Mihály (Gárday) őrnagy szerepét remek alakítással játszotta, G. Berényi Ida (Olga) Erdős Jolán (Jolán) színpártoló elismerést vívott ki. Gabos Ferencz a hírlapíró és Beleznyay Ferencz a minis-teri titkár szerepét jól játszották meg. Ezt követte a „Hármaszövetség“ egyfelvonásos vígjáték. Erdős Jolán, kitűnő társalgó s művésznői tehetségéről tett bizonyosságot. B. Berényi Gizella, s G. Berényi Ida és Beleznyay Ferencz szintén jók voltak, színre került végül az „Egypohár víz“ kitűnő vígjáték, a mely Dombay Mihályné és Dombay Mihály oly művészi előadásban ment, hogy méltán ki-
vítették a kritika elismerését s megérdemelték a közönség tüntető tapsait. Pénteken szünet volt. Színpártoló közönségünkön a sor, hogy méltányolja Dombayék itteni művészi szereplését.

— **Kinevezés.** Pokorny László betét-szerkesztő kir. albirót a király a betétszer-
kesztés létszámában kir. törvényszéki bíróné nevezte ki. Pokorny László hosszú ideig működött a tatai kir. járásbírósnál.

— **Novemberi előléptetések.** A király ez évi november 1-vel Francz Józsefet a 83. gy. e. parancsnokát az 57-ik gy. dandár parancsnokává való kinevezése mellett, Reitz Lajost a 62. gy. e. parancsnokát a 66-ik gyalog dandár parancsnokává való kinevezése mellett vezérőrnagyokká, ns. Zebisch Hugót a 83. gy. e. Choma Pétert a 76. sz. gy. ezredben, Macalik Józsefet a 6-ik vartüzér ezredben ezredesekké, — Merkl Henriket az 5-ik sz. tábori tüzérezredben, Blechinger Nándort a 6-ik sz. vartüzérezredben alezredesekké, — Sönel Arthurt a 12. gy. ezredben, Heindl Lajost a 76-ik gy. ezredben, Peitzker Frigvest az 83-ik gyalogezredhez való áthelyezéssel, Pajer Józsefet a 6-ik vartüzérezredben, Csallóköz-megyercsi Szabadhegyi Ákost a kisbéri m. kir. állami ménes katonai osztálynál őrnagyokká nevezte ki. Ugyancsak 1906. november 1-vel kinevezettek I. oszt. századosá a 83. gy. ezredben Stampfel Károly, Möller Károly, a 76. sz. gy. ezredben Markus Hugó főhadnagyá a 12. sz. ezredben, Skubec Richárd, Cerha János, a 83. gy. ezredben, Miltea István, a 76-ik gy. ezredben, Gorsnovic Demeter, Scheible Ottó, hadnagyá, a 12. gy. ezredben, Hajdu István, a 83. gy. ezredben, Balgha Sándor, a 76. gy. ezredben, Vasquez Manó; A 6. sz. vartüzér ezredben II. oszt. századosá Pexider Ferencz, főhadnagyá Nigris Schus-
ter Hermann, hadnagyá Stauzel József.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ
AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

— **Társulati közgyűlés.** A csallóközi ármentesítő társulat Kálmán Rudolf főispán társulati elnök vezetése mellett kedden tartotta meg közgyűlését. Kálmán Rudolf üdvözölte a közgyűlés szép számban megjelent tagjait s szép szavakkal ígéretet tett arra nézve, hogy a társulat érdekeit mindenkor meg fogja védeni. A közgyűlés lelkes éljenzéssel fogadta az elnök kijelentéseit s ezzel áttért a tárgysorozatra. A múlt évi zárszámadásokat jóváhagyta s a felmentvényt megadta, a folyó évi költségvetést egyhangulag elfogadták. Nagyobb vitát keltett az alapszabályok módosítása, különösen a 10 és 24. §. azon intézkedései, amelyek a községi jegyzőknek a választmányba leendő beválasztását korlátozzák. Kathona Dezső, Fejérváry Géza a jegyzők beválasztása mellett foglaltak állást, Pogrányi József tisztí főügyész ez ellen szól, miután a múlt eseményei igazolták, hogy a jegyzők pártpolitikai célokra is felhasználhattak. Kálmán Rudolf elnök pedig kimutatta, hogy a községek képviselőit a bíró és helyettese van hivatva. Tuba Gáspár, Domány János, Erdélyi Gáspár s Gyalóky László szóltak még a kérdéshez, a mely után szavazással döntött a közgyűlés s az alapszabályokat a javaslat szerint változtatlanul elfogadta. A leltár és számvizsgáló bizottság tagjaivá Neiszidler Ernő, Tuba Gáspár és Varju József választották meg. Az 1895 évben felvett két millió kölcsön konvertálását a pénzpiac kedvezőbb alakulásának idejére halasztotta el a közgyűlés s végül az árvédelmi szabályzatot tárgyalta le és ezzel véget ért.

— **Elhalasztott hangverseny.** A Dalegyesület e hó 17-ére tervezett nagyobb szabású hangversenyét, a melyre a készülődések is nagy buzgalommal indultak meg, a városban fellépet kanyaró járvány miatt elhalasztotta, s f. é. december hó 1-én fogja megtartani.

— **Anyakönyvvezető kinevezés.** A m. kir. belügyminiszter a nagyigmándi anyakönyvi kerületbe Halom Ádám segédjegyzőt anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki és őt a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbizta.

— **Új bizottsági tagok a vármegyében.** A megüresedett megyebizottsági tagsági helyeket az ekcisi választókerület kivételével betöltötték. Megválasztották Gútán: Grünwald Gyula kereskedőt, Neszmélyen: Bódis Lajos ev. ref. lelkészt, Ógyallán: Kádek Márton kisbirtokost, Tóvároson: Fittler Sándor kir. tanácsos, városbíró és Mayer Ferenc háztulajdonos magánzót.

— **A város küldöttségének összeállítás.** A nagy nemzeti küzdelem vezéreit s az alkotmány védőit, Kossuth Ferenczet, Apponyi Albert és Andrássy Gyula grófokat kormányra jutásuk alkalmával Komárom város törvényhatósága közgyűlése egyhangú lelkesedéssel diszpolgáraiá választotta s elhatározta, hogy a diszpolgáraleveleket küldöttségileg nyújtja át a nemzetvezéreinek, a küldöttség vezetése Kálmán Rudolf főispánt kérte fel. Az utóbbi közgyűlés azonban a főispán indítványa folytán a küldöttség vezetésére Domány János polgármestert kérte fel. A küldöttség összeállítás tárgyában pénteken délután a polgármester elnöklelte alatt értekezlet volt, de a biz. tagok közül csak néhányan jelentek meg, a küldöttség összeállítására nézve azonban megállapodásra jutottak. Általában azaz óhaj, hogy a küldöttség impozáns legyen s ne csupán a bizottsági tagokból hanem akként állítsák egybe, hogy abban a polgárság is képviselőket nyerjen s a nagy többségben levő függetlenségi pártállás a küldöttségben is kifejezésre jusson. Miután a küldöttség elmenetele előtt még közgyűlés lesz a közönség megnyugtatása végett jó volna, ha annak összeállításával előzőleg foglalkozna.

— **Sorozás.** Városunkban e hó 2 és 3-án ment végbe a sorozás. Az I. korosztályból 26, a II-ből 15 és a III-ikből 3 ifju soroztatott be.

— **A M. V. E. kérelme.** A M. V. E. komáromi fiókja által tartandó karácsonyi vásár és kiállítás végrehajtóbizottság ez uton is tisztelettel felkéri a helybeli kereskedő és iparos urakat, valamint a t. nagyközönséget is, hogy az esetleg birtokukban levő állványokat és üvegszekrényeket a kiállítás tartamára (december 8—16-ig) tekintettel a nemes célra, lehetőleg díjmentesen, de esetleg jutányos áron is a végrehajtó bizottság rendelkezésére bocsátani sziveskedjenek.

— **Jubileum.** A Dalegyesület múlt szombaton ünnepelte meg két kiváló érdemes tagjának, Fektor György és Kurzmann Samunak 25 éves dalegyesületi működését. Az ünnepeltek a működőkar szerenáddal tisztelte meg s a dalosok gyönyörű albummal tisztelték meg jubiláló társaikat. A szerenád után az ünnepeltek tiszteletére Maitz Rezső vigadójának kistermében mintegy ötven terítékű bankett volt, a melyen Fektor Györgyöt Molecz Tivadar, Kurzmann Samut pedig Fülöp Zsigmond köszöntötte fel, s méltatták a két ünnepeltet 25 éven át kivívott sikereit. Zsindely Ferencz alelnök és Weisz Miksa dr. s többen mondtak még igen sikerült toasztokat. Az ünneplők a késői órákig maradtak együtt.

— **Az ág. ev. h. Rákóczi ünnepe.** A komáromi ág. ev. h. egyház a múlt vasárnap ünnepelte meg a nagy fejedelem és bujdosó társai hamvainak haza hozatalát. A templom megtelt hazafias közönséggel s hálálával borult le a nagy fejedelem emlékezetének szentelt ünnepen. Jánosy Lajos esperes lelkész lélekhez szóló fenséges imát mondott, majd felemelő s könnyekig megható gyönyörű beszédet mondott, melyben Rákóczi és bujdosó társai magasztos küzdelmeit kiváló nagyságát tárta fel.

— **Gyászhir.** Részvétellel emlékezünk meg Radó Jenő járásbíróságunk jegyzőjének szomorú haláláról. A boldogult a múlt hó 16-án Budapestre ment az igazságügyminiszterhez s mikor haza akart utazni az utcán epiletikus rohamok érték s összeesett és agyrázkódást szenvedett, s a kórházban két hétig tartó kínlás után meghalt. Először rabló gyilkosságot gondoltak, de a boncolás megállapította, hogy esése okozta a halált. Temetése e hó 3-án ment végbe Budapesten. A komáromi járásbíróság képviselőiben Geffer Elek dr. kir. albiró, Körmeny Alajos, Koller István és Reeb Miklós jelentek meg a temetésen s Gaffert Elek koszorút helyezett az elhunyt koporsója. Azelhunytat gyászoló özvegye siratja.

— **A muzeum gyarapodása.** Október hó folyamán a muzeum ajándékozás folytán a következő tárgyakkal gyarapodott: Hornyák Lajos nyug. igazgató ur 20 drb. római érmet és 10 drb. magyar papír pénzt, Komáromi Ede nyug. kórházi gondnok ur egy magyar stíben himzett régi kendőt, Pyber Dezső kir. számvizsgáló ur egy drb. Kossuth bankót, Zichy Miklós gróf nagybirtokos ur egy ágyugolyót, Császár Ernő dr. budapesti főgimnáziumi tanár ur 12 magyar és 14 külföldi újabbkorú pénzt, Messinger Béla magánhivatalnok ur 2 drb. régi könyvet, Marcsa József városi tűzoltó 1 drb. újabb kori magyar rézpénzt adományoztak, mely szives adományokért ez uton mond köszönetet Baranyay Géza a muzeum igazgatója. Vétel utján Komárom 1555-ből való látóképét (Hamburgból) és egy arany érmet szerzett az egyesület.

— **Felülfizetések.** A Komáromi Kath. Legény Egyesület kebelében f. é. okt. 7-én és nov. 8-án megtartott kis és nagy táncpróbán felülfizettek: Broczki István, Jobbágy N. ifj. Russay József 2—2 K; Rózsa Jánosné, Letenai Vilmos, Shulcz János, N. N., Szántó Béla, N. N. 1—1 K; öz. Cseresnyés L.-né 40 fill., Bartli Ferencz 10fillért. Mindezen kegyes adományokért és a szülők szives fáradozásáért ezuton is hálás köszönetét fejezi ki az egyesület nevében Berky Zsigmond egyesületi pénztárnok.

— **Társasvacsora.** A Komáromi Első Polgári Betegségélyző Egyesület, elnökének, Tóth Imre városi kamarásnak tiszteletére Prantner Lipót vendéglőjében társas vacsorát rendezett, a melyen az ünnepelt tisztelői s a városi tisztikarkól is szép számban vettek részt s őszinte ovációban részesítették az elnököt.

— **A vármegyei könyvtár szaporodása.** A vármegyei könyvtár október hó folyamán a következő ajándékokkal gyarapodott: A m. kir. miniszterelnökség 1 kötet, az állami gyermek menhelyek felügyelősége 1 kötet, Krassó Szörény vármegye 1 kötet, a Komáromi Ujság szerkesztősége 4 kötet, Schnitzer Ármán dr. főrabbi 5 füzet, Pöschl Ferenc kir. főerdész 2 kötet, Pyber Dezső kir. számellenőr 4 kötet és Sieber József ármentesítési műszaki tisztviselő 2 kötet könyvet adományoztak a könyvtárnak. Az adományozó hivatalok, testületek és uraknak ez uton nyilvánítja szives jóindulatukért és figyelmükért hálás köszönetét Ghyczy Dénes Komáromvármegye alispánja.

— **Elveszett pénztárcza.** E hó 6-án este egy 150 koronát és iratokat tartalmazó pénztárcza elveszett. A károsult igen kéri a megtalálót, hogy az iratokat, melyek csak rá nézve bírnak értékkel Lapunk szerkesztőségének adja át, vagy neki egyszerűen borítékba zárva postán küldje el. A pénzt az illető megtarthatja.

— **Csak egy virágszál!** Esdve kérjük a mi jó közönségünket, rója le azt a szent vámat, a melyet a szegénysorsu tüdőbetegek megmentéséért tőle kérnek. Ne dobják el azt a befizetési lapot vagy utalványt, melyet a József Kir. Herczeg Szanatórium Egyesület (Budapest, IX., Lónyay-utca 47. sz.) a napokban szétküldött, és a valóban csak egy virágszál válságdíjat is, de küldjék el. Azt mondja Mikszáth, hogy még most is siratjuk a mohácsi csatát, a hol 25'000 magyar veszett el és közönnnyel öibe tett kézzel, siváran nézzük ennek a derék egyesületnek fáradságtalan tevékenységét, mellyel minden évben annyi magyart tudna megmenteni, a hány a mohácsi csatasíkon felvérzett. Fogja el a sziveket az emberszeretet meleg érzete és ha néhány krajcárral is; de áldozunk! Nem szabad a magyarnak pusztulnia! Filléreket, vagy koronákat egyforma mélységes hálálal fogad a József Kir. Herczeg Szanatórium Egyesület, mely az ország minden tájáról tehát tőlünk is vesz föl majd gyógyítóházában (már épül az első) betegeket.

— **A vonatok világitása.** A magyar államvasutak vonatain a személyszállító kocsikban a jövő esztendőben mindentűt gáz-izzófényvilágitást fognak alkalmazni. A mai lámpások helyett kétkaru villamos csillárokat fognak alkalmazni, hogy az utasok ülő helyzetben is jól lássanak. A külföldre járó kocsikat külön villamfejlesztő dinamogépekkel is föl fogják szerelni.

— **Az Osztályorsjáték** hatodik osztályának záróhúzási napján október hó 23-án a legnagyobb nyeresemény, melyet eddig egyáltalában nyertek 700.000 korona összegben, a Szántó és Társa (Budapest, Váci-utca 11, Régi posta-utca 10 sarkán) főelárusítók által eladott sorsjegyre esett. Oly esemény ez, mely az osztályorsjáték fennállása óta elő nem fordult. Egyetlen főelárusítói sem tud ily szerencseeredményt felmutatni.

— **Talált kulcsok.** A Ferencz József rakparton levő kinomatographban a napokban egy köteg kulcsot találtak. Tulajdonosa átveheti a rendőrségnél.

— **A magas hus és zöldségárok** a takarékos gazdaaszonyoknak nagy gondot okoznak, pedig izletesen, s e mellett olcsón főzhetne, ha az egyikből és a másikkól is kevesebbet vásárolna és a leves, főzelék, mártás izének javítására a MAGGI-féle izesítőt használná. Ezen izesítőből csak kis adagot kell találásnál a leves, főzelékbe, vagy mártásba adni, hogy erőteljes jó izt kapjon.

— **Pályázat posta gyakornoki állásokra.** A kereskedelemügyi miniszter a m. kir. posta, távirat és távbeszélőnél betöltendő 91 gyakornok jelölti állásra hirdet pályázatot. Ezen állásokra azok az ifjak pályázhatnak, akik középiskolát, vagy ezzel egyenrangú más tanintézetet érettségi vizsgával sikerrel végeztek, 18 életévüket betöltötték s magyar állampolgárok. A sajátkezűleg irt pályázati kérvényhez születési, - hatósági, - orvosi, - erkölcsi és iskolai bizonyítványok csatolandók, az orvosi bizonyítványban egészséges és a szolgálatra alkalmas voltuk igazolandó. A kik a középiskolát 1905—1906 tanévet megelőzőleg végezték, tartoznak kimutatni, hogy azóta hol voltak s mivel foglalkoztak. A közszolgálatban állók előjáró hatóságuk útján a szolgálathoz nem állók az illetékes főszolgabíró vagy polgármester útján azon posta igazgatóságokhoz folyó évi december hó 1-ig tartoznak benyújtani, a melynek, kerületében alkalmaztatni óhajtanak. Az állások közül a budapesti postaigazgatóság 20-at, a zágrábi 15-öt, a többi: kassai, kolozsvári, nagyvárad, pécsi, pozsonyi, soproni, temesvári 8—8-at töltsön be. A felfogadott gyakornokjelöltek 2 K napidijban részesülnek, állásukat a felszólítástól számított 8 nap alatt foglalják el, 1907 szeptember 1-re saját költségükön Budapestre és Zágrábba helyeztetnek a tanfolyam hallgatására. A tanfolyam 10 havára napidijukat megkapják. A tanfolyam és vizsga sikeres letele után posta és távirat gyakornokokká neveztetnek ki 1000 esetleg 800 K segélydíjjal.

— **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a Ferencz József keserűviz valamennyi hasonló vizet tartós hashajtó hatása és emlitésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmúlja. — Kérjünk határozottan *Ferencz József* keserűvizet.

— **Uj csillag.** Mult vasárnap egy fiatal, német csillagvizsgáló egy új csillagot fedezett fel, mely az eddig hozzánk legközelebb valónak ismert Mars-nál felényivel még közelebb van a földhöz. Most a művelt világ valamennyi csillagvizsgálója feszült figyelemmel vizsgálja az égboltozat ragyogó kisebb-nagyobb csillagait, hogy újabb felfedezésekkel közelebb hozzák azokat földünkhöz. E tekintetben nekünk laikusoknak még jobb dolgunk van, mert mi a csillagokat csak a szerint vizsgáljuk, a mint 1, 2, 3 vagy 4 csillagos Esterházy cognacot óhajtjuk inni, sőt különös, éppen megfordítva: nem mi hozzuk a csillagokat, hanem a csillagok hozzunk minket közelebb a földhöz, minél komolyabb tanulmány tárgyává tesszük azokat.

— **A Pesti Napló új karácsonyi ajándéka** A Pesti Napló karácsonyi albumainak sorozata a magyar génius javakincseinek gyűjteménye. Irodalmunk és művészetünk hatalmas alkotásait méltó, nemesen diszes formában mutatták be a Pesti Napló előfizetőinek. Valamennyi esemény számba ment a könyvpiacra. Náluk szebb, előkelőbb, értékesebb diszmunkák nem igen jelentek meg. S a Pesti Napló az ő albumait ajándékol adja előfizetőinek. A Pesti Napló idei ajándéka, az 1906. évi karácsonyi albuma meg fog felelni a Pesti Napló diszmunkái hagyományainak. Meg fog felelni nekik abban is, hogy kiállítására fényével felül fogja mulni a megelőző évi kiadványokat. Minden kötet külömb volt az előzőnél, pedig azok az előző kötetek is egytől egyig remek diszművek voltak. A Pesti Napló idei ajándék-könyve a Rákóczi Album lesz. Nem tudományos, csak a történelem kutatásaiban gyökerező irodalmi és művészeti diszmunka lesz. Ismertetni fogja a nagy kor hőseit, ünnepnapjait, és izgalmas hétköznapjait. Izzó törekvéseit, lobogó indulatait, mélyes hangulatait, dicsőségét és szenvedéseit. Javairók fogják megírni a nagy szabadságharcz eleven krónikáját. És meg fog szólalni ebben a kötetben a kor költészeté és izzó muzsikája. A dalmokot és a tárogató-t is taruságba idézzük. S a képzőművészetet is. Az egykötésű és az újat, hogy képen, rajzban ábrázolja azt a szent-

séges hőskort. Nagyszabású festmények, első-rangu ilusztrációk, kiváló mesterek alkotásai díszítik majd e művet. S a műlapokon kívül a sokszorosító művészet egész sor több színnyomású képen fog remekelni. E diszes tartalomhoz méltó lesz a keret. Bekötését a magyar iparművészet első-rangu mesterére bízzák. Hadd teljen meg a remekmű nemes tartalmának a külső megjelenése is. Ezt az új páratlan díszű ajándékot megkapja karácsonyra a Pesti Napló állandó előfizetőin kívül minden új előfizető is, aki mostantól kezdve egy évre megszakitás nélkül a Pesti Naplóra előfizet, illetve, aki karácsonyig legalább egy féle évi előfizetésre magát kötelezi. Az előfizetés fél- és negyedévenként, sőt havonta is eszközölhető s kívánatra külön értesítést küld e módzatokra vonatkozólag a Pesti Napló kiadóhivatala, Budapesten, VI., Andrássy-ut 27.

Felelős szerkesztő: **Berinkei Bálint.**

Nyomatta a kiadótulajdonos: **Pannonia** könyvnyomda

HIRDETÉSEK.

Üzlet eladás.

Lakatos műhely berendezése haláleset miatt jutányos áron azonnal eladó. Hozzávaló műhely helyiség bére adandó.

Bővebb felvilágosítással szolgál

özv. **Vitek Ferencz**

Komárom Báró Eötvös utca 59. sz.

Komárom vm. és Komárom szab. kir. város főispánjától.

531/1906./főisp.

Pályázati hirdetemény.

A vezetésemre bizott Komárom szab. kir. város törvényhatóságánál halálozás folytán megüresedett és 1400 korona fizetés és 650 korona lakpénzzel javadalmazott tiszti főorvosi állás betöltése céljából ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom ebből kifolyólag mindazokat kik azon állást elnyerni óhajtják, — hogy életkorukat, — az 1883. évi I. t. cz. 1. §-ában jelzett feltételeket, — továbbá minősítésüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket hozzám f. évi november hó 30-áig annál inkább nyujtsák be, — mert későbbben érkező kérvényeket figyelembe venni nem fogok.

Komárom 1906 november 8.

Kálmán Rudolf.

főispán.

Lakás átváltoztatás.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a nagyérdemű építő közönséget hogy lakásom a folyó évi november 1-től **Báró Eötvös József utca 32 számú** saját házamba helyeztem át. Tisztelt építő feleimnek a 21 év óta kimutatott pártolásukért köszönetet mondva vagyok további szives pártfogást kérve

kiváló tisztelettel

Langsádl Lajos

építkezési vállalkozó és kőműves-mester.
Br. Eötvös József-utca 32 szám.

Makulatur papír
kilónként

7 kr.-ért kapható a „Pannonia“ könyv-és papír-kereskedésben, Baross-u. 6.

A N A P

A magyar ujságírás szenzációja, Magyarország legfüggetlenebb és legelterjedtebb napilapja.

Felelős szerkesztője: **BRAUN SÁNDOR.**
Politikai főmunkatársai: **Ábrányi Emil, Lengyel Zoltán és Ugron Gábor.**

A NAP a 48-as eszmény leg-hivebb katonája és a 67-es politika kérlelhetlen üldözője.

A NAP már kora reggel megérkezik a vidékre.

A NAP nemcsak a legkitünőbb lap de a legolcsóbb is.

Egy szám ára 2 kr.

Előfizetés: negyedévre 4 korona, egy hónapra 1 korona 40 fillér.

Mutatványszámokat készséggel küld, A NAP kiadóhivatala VIII. kerület Rökk Szilárd-utca 9 sz.

Á PROPOS!

Szenved ön hajhullásban? avagy korpás-e a feje? Ha igen úgy tegyen azonnal kísérletet a világhírű **Steckenpferd-féle**

Bay-Rum-mal tulajdonos **Bergmann & Co.** Drezden és Tetschen a/E. azelőtt Bergmanns eredeti Schampoving Bay-Rumja (2 törpével). Ön hamarosan meg fog győződni ami rendkívüli hatásról a mellyel ezen első rendű hajviz bír. Kapható 2 K. s üvegekben. Kovács Arisztid örökösével gyógyszerárában Komárom.

Hotel Belvedere
am Statsbhf. Südbanhof

A Statsbhf., Südbanhof, a cs. és k. Arsenal, az ideális Mária József park közelében. Remek :: park, tó, sziget, hid, barlang s vízeséssel. :: **Tisztí szállások.** 200 kényelmes szoba 2 koronától feljebb. Különlegessége: nagyobb beszállás akár butorozott avagy butorozatlan szobákba is.

•• Hirdetések ••

felvétetnek a

kiadóhivatalban.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nics
jobb a

Réthy-féle peometefü czukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjük, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

SINGER varrógépek minden elképzelhető célra

nemcsak ipari célokra, hanem az összes családi varrásokhoz csakis nálunk kaphatók

Figyeljünk arra, hogy a vásárlás csakis a mi üzlet-helyiségünkben történjék. Üzletünk mind ezen ezim Japán felismerhetők.

Singer Co. varrógép részvénytársaság

Helyi képviselőnk

Pető Ignác

Komárom, Halász-u. 3.

Alulírott felhívom a nagyrabecsült építész közönség b. figyelmét

építési irodámra.

Komárom-Ujváros || Telephon szám Igmándi-ut. 111.

Teljes tisztelettel

Hajagos Andor

építész és okl. építőmester.

nélkül ne együnk levest.

Újdonság!

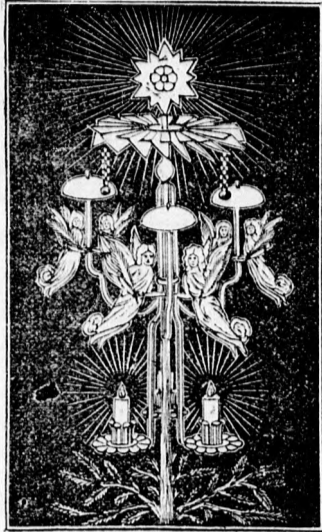
Feltűnést keltő!

Csillogó karácsonyfa angyal csengő

6 aranyozott angyallal 30 centiméter magas. Eltörhetetlen karácsonyfacsuc.

Pontos működésért kezeség!

Legszebb és legújabb karácsonyfa dísz, mely egy keresztény családban se hiányozhat.

A 3 gyertyaláng által fejlesztett meleg levegőtől a hajtókerék forgásba jön és a rajta megerősített golyók a csengőhöz verődnek, míattal kellemes csengetés keletkezik, mely ifjut és öreget átatos karácsonyi hangulatba ejt.

Ára karton dobozzal és használati utasítással együtt az összeg beküldése mellett bérmentve

K. 1.50

3 drb . . . K. 4.-
6 " . . . " 7.50
12 " . . . " 13.50
Utánvétellel 20 fill. több.

Ha nem tetszik, pénz vissza!

Megrendelések idejében korán intézendők

KONRAD JÁNOS

első órágyárához Brűx 1894. sz. (Csehország).

200 oldalas 300-nál több ábrát tartalmazó magyar árjegyzéket kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve küldöm.

A legelőkelőbb orvostanárok által ajánlott és a kiállításokon aranyérmekkel és díszoklevelekkel kitüntetett

Esterházy cognac
mely a közönség kedvencz itala mindenütt kapható.

Központi iroda:
Gról Esterházy Géza féle
cognacgyár
BUDAPEST, V. ker., Nádor-utca 16.

Lakatos műhelyt
teljesen berendezve vagy alkalmas helyiséget keresek, 1907. február 1-re. Czim a kiadóban.

Még soha nem létezett szerencse!

Folyó évi október hó 23-án, a VI-ik osztály záróhúzás napján, a

legnagyobb jutalmat
mely eddig egyáltalában előfordult

700.000 korona
összegeben és pedig:

a főnyeremény 100.000 korona
a jutalom 600.000 korona
összesen 700.000 korona

ami főáruadánknak jutott s a szerencsés sorsjegytulajdonosoknak általunk lett kifizetve.

Hivatkozással az általunk kifizetett öríási nyereményre és az ezélett is már főáruadánknak jutott sok tétemes főnyereményekre, ajánljánknak szerencse-sorsjegyeket a

folyó évi november hó 22. és 23-án
tartandó 19-ik sorsjáték 1-ső osztály nyereményhúzásához.

kor. 1.50 3.- 6.- 12.-

Szántó és Társa
a magyar királyi szab. osztálysorsjáték főelárusítói
BUDAPEST,

Központ: Váci-utca II. sz., Régi Posta-utca 10 szám.
Sorsjegyek főgyűjtőközpontból itt helyben is kaptók:
Spierer Mór kereskedő, Rákóczi-utca 127 I. Krausz Sándor kereskedő, Jelinek J. L. kereskedőnél Komárom.

Törlesztéses kölcsönök!

Van szerencsénk a „Nagyszzebeni Földhitelintézet“ képviseletében a t. háztulajdonosok és földbirtokosok szives tudomására hozni, hogy a pénzüviszonyok kedvezőtlen alakulása daczára intézetünknel

törlesztéses kölcsönök
már 1000 koronától kezdve a legalacsonyabb kamatlábak mellett engedélyeztetnek.

A kölcsönök készpénzben fizettetnek ki.
Magasabb kamatu kölcsönök illetékmentesen konvertálnak. — Minden ügy két hét alatt elintéztetik.

Tisztelettel
Jelzalog Hitelügyi Intézet, Komárom
Vármegye-utca, 345. sz. (Megyeház mellett.)

Üzletáthelyezés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy Megye-utca 572. szám alatt lévő jó hírnévnek örvendő

selyem, kelme festő és vegyítisztító intézetemet

Klapka-tér 139. szám, Fektor-féle czukrázda mellé helyeztem át.

Megemlítem, hogy üzletem és műhelyem a legmodernebb alapon lett átalakítva és meg-nagyobbítva s így a nagyérdemű közönség legmesszebbmenő igényeinek is képes vagyok megfelelni.

Festésre vagy tisztításra elvállalok mindennemű uri-, női és gyermekruhákat, csipke és tunisz függönyöket, bútorszöveteket, nap-ernyőket, keztyűket és mind e helyen fel nem sorolt, de e szakmába vágó munkákat a leg-jutányosabb árban és a legszebb kivitelben. **Festek vagy vegyileg tisztítok.**

Vidéki megbízásokat a legrövidebb idő alatt eszközölök.

Szives pártfogást kér

Milus János,

selyem, kelme festő és vegyítisztító
Komárom, Klapka-tér.

Műhely: Nádor-utca 112. szám.

Üzletáthelyezés.

Bátorkodom a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy évek óta fennálló s versenyképes vegyi tisztító műhelyemet, **Szegfű-utca 12 sz.** saját házámba helyeztem át, s azt a mai kor legkényesebb igényeinek megfelelően berendezve és úgy mindezidáig ezentul is iparkodni fogok a n. é. közönség teljes megelégedését megszerezni. Elvem szép munka és jó kiszolgálás.

Kifakult vagy megunt színű ruhákat ujjonnan át festésre elvállalok. A n. é. közönség szives pártfogását kérve maradok kiváló tisztelettel

Farkas Gyula

Vegyítisztító intézete Komárom Nádor-utca
Fiók üzlet: Tata Fürdő-utca 130. szám.

Nyomdász tanoncz

felvétetik

„Pannonia“ könyvnyomdában.

Értesítés.

Van szerencsém a t. közönség szives tudomására hozni, hogy **Komáromban, Nádor-utca 21. szám** alatt, a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

üveg porcellán és lámpa-kereskedést

nyitottam, és ezen cikkekből állandóan nagy raktárt tartok.

Különösen figyelmébe ajánlom a t. közönségnek saját módszerű képervezésemet, mely kivitel tekintetében a legizlésebb.

Főcélom a pontos és figyelmes kiszolgálás, valamint hogy olcsó árak bocsássak mindent a t. vevőim rendelkezésére.

Tisztelettel

Lantos Károly

üveg- és porcellán-kereskedő.

TÖRÖK szerencséseje ÖRÖK.

Felülmulhatatlan az a szerencse, mely banházunknak kedvez. Rövid idő alatt **27 millió koronánál több nyereményt fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek; ezek között két legnagyobb nyereményt és pedig:**

kétszer a nagyjutalmat a **600.000** koronás főnyereményt
a legnagyobb **400.000** koronás főnyereményt

továbbá 5 á **100.000**, 3 á **90.000**, 3 á **80.000**, 3 á **70.000**,
4 á **60.000**, több **50.000**, **40.000**, **30.000**, **25.000**, **20.000**,
15.000 és ezeken kívül számtalan **10.000**, **5.000**, **3.000**, **2.000**,
1.000, **500** koronás és egyéb nagy nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet,
A most kezdődő 19-ik új magyar osztálysorsjátékban

125.000 sorsjegyre **62.500** pénznyeremény jut
és összesen **16** millió **457.000** korona hatalmas összeget sorsolnak ki.

Legnagyobb nyeremény esetleg **1.000.000** korona,

továbbá 1 jutalom **600.000**, 1 nyeremény **400.000**, 1 á **200.000**, 2 á **100.000**,
2 á **90.000**, 2 á **80.000**, 2 á **70.000**, 2 á **60.000**, 1 á **50.000**, 3 á **40.000**,
3 á **30.000**, 6 á **25.000**, 9 á **20.000**, 13 á **15.000**, 44 á **10.000**, korona és még
sok egyéb nyeremény.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

$\frac{1}{8}$ eredeti sorsjegy frt —.75. vagy K. 1.50; $\frac{1}{4}$ eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy 3 K
 $\frac{1}{2}$ " " " 3.— " " 6—; $\frac{1}{1}$ " " " 6.—, " 12 "

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy az **összeg előzetes beküldése** ellenében küldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb

folyó évi NOVEMBER hó 22-ig

miután **huzás** már folyó évi november hó **22-én megkezdődik**, hozzánk bizalommal beküldeni, miután szerencse-sorsjegyeink igen keresettek és gyorsan elfogynak.

TÖRÖK A. és Társa

Sürgönykzím: Törökék, Budapest. **Bankház R.-T. BUDAPESTEN.** Sürgönykzím: Törökék, Budapest.
Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főáruháink osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: **Szervita-tér 3/a.** I. fiók: **Váci-körút 1/a.** II. fiók: **Teréz körút 46/a.** III. fiók: **Muzeum-körút 11/a.**

Divatos szabómunkák

polgári és papiöltönyök, katonai és egyéb egyenruhák, liveriák, továbbá minden nemű szakba vágó munkák a legszebb kiállítással és pontos kiszolgálás mellett készülnek üzletemben.

Bel- és külföldi szövetek nagy választéka áll a közönség rendelkezésére.

PONGRÁTZ SÁNDOR

polgári és katonai férfiszabó,
Komárom, Vármegyeház mellett.